

*Beste
donateurs/belangstellenden,*

*Voor u ligt de vierde nieuwsbrief
van de Bomenstichting Zutphen
e.o.*

*De vorige was van januari dit
jaar en er is weer veel gebeurd
in de tussenliggende periode,
waarvan hierin verslag.*

We krijgen het steeds drukker;
naast dat we door bewoners zelf
bij zaken betrokken worden,
worden we nu ook regelmatig
door de gemeente gevraagd
deel te nemen aan overleg, zoals
bijvoorbeeld de herinrichting van
de Mars of de plannen voor het
Stationsplein.

Daarnaast houden we ons
natuurlijk nog steeds bezig met
de vaste taken: het nalopen van
de kapvergunningen en
bestemmings-plannen, het
overleg met de gemeente over
de lijst 'Monumentale Bomen' en
over de kapverordening, het
organiseren van een wandeling

of het geven van voorlichting of
advies.

Wat de kapverordening betreft:
het gezamenlijk concept ligt
klaar en is in het najaar in de
gemeenteraad besproken. Wij
zijn erg tevreden over het
resultaat, waarover u in deze
nieuwsbrief meer kunt lezen.

Komend jaar vinden er wat
bestuurlijke wijzigingen plaats.
De eerste is dat ik me een jaar
terugtrek uit het bestuur in
verband met een studie die ik
komend jaar ga volgen. Ik blijf
officieel bestuurslid en zoals het
er nu uitziet voeg ik me na dat
jaar weer bij de club, zij het niet
persé als voorzitter.

Inmiddels zijn er gelukkig weer
nieuwe kandidaten voor het
bestuur. We kunnen hard
versterking gebruiken en zijn er
dan ook heel blij mee. In deze
nieuwsbrief stellen twee van hen
zich voor.

Ik hoop dat u deze nieuwsbrief met interesse zult lezen en dat u wat wij doen de moeite waard vindt om ons te blijven steunen.

Vriendelijke groeten,

Astrid Werdmuller

De nieuwe Kapverordening

Bomenstichting Zutphen en omstreken heeft vanaf de oprichting regelmatig overleg gevoerd met de gemeente Zutphen, vertegenwoordigd door wethouder Van Oosten en meerdere ambtenaren, vooral mevrouw M. Brinker, juriste van de afdeling Bedrijfsvoering en de heren H. Kolenbrander en R. Visser van de afdeling stadswerk en o.a. verantwoordelijk voor het verstrekken van kapvergunningen.

Eén van de belangrijkste onderwerpen op de agenda was anderhalf jaar lang de Kapverordening met het bijbehorende Kapprotocol. Zutphen had sinds april 2000 een kapverordening die grotendeels overeenkwam met bepalingen uit de zgn. model - apv van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten. De Bomenstichting was van mening dat deze verordening op meerdere punten tekort schoot en heeft bij de gemeente aangedrongen om de verordening op die punten aan te passen.

Als richtlijn voor de voorgestelde wijzigingen hebben wij de model-bomenverordening van de Landelijke Bomenstichting naar voren gebracht. Mevrouw Brinker, die de taak kreeg een nieuw concept kapverordening op te stellen, heeft zich daarnaast ter oriëntatie gewend tot verschillende andere gemeenten en bepalingen overgenomen uit de Bomenverordening van de gemeente Hof van Twente.

Uiteindelijk is een conceptverordening ontstaan waarin zowel de Bomenstichting als de gemeente zich kunnen vinden.

Een voorbeeld van een gewijzigde bepaling: wanneer een particuliere boomeigenaar een kapvergunning aanvraeg, werd deze na toekenning door de verantwoordelijke ambtenaar gepubliceerd in de Zutphense Koerier. Vanaf het moment van publicatie mocht de eigenaar direct kappen. Het indienen van een bezwaar door derden had geen opschortende werking. Slechts het (bepaald niet kosteloze!) aanvragen van een voorlopige voorziening bij de rechter zou de kap kunnen tegen houden, maar in principe kon de boom dan al omliggen.

In de nieuwe verordening is voor bomen met een omtrek van meer dan 65 cm (bij snelgroeiers 95 cm) een standaardvoorwaarde opgenomen: de kapvergunning treedt pas 6 weken na de bekendmaking van het besluit in werking. Binnen deze termijn is dus voor derden ruimschoots tijd om bezwaar te maken tegen een kapvergunning.

Een tweede wijziging is dat alle kapaanvragen worden gepubliceerd in de Zutphense Koerier en ter inzage gelegd bij de afdeling Stadsbeheer. Extra bepalingen zijn opgenomen die een betere afstemming van bouwverordeningen, bestemmingsplanwijzigingen en kapverordening moeten waarborgen,

waardoor bijvoorbeeld het kappen van bomen niet meer plaats vindt, voordat een bestemmingsplanwijziging is vastgesteld, zoals dat recentelijk bij het project Ravel nog wel is gebeurd.

In het bij de Kapverordening horende Kapprotocol wordt vastgesteld welke bomen in aanmerking komen voor plaatsing op de lijst 'bijzondere bomen'. Hiertoe behoren 'monumentale bomen' maar ook andere bomen die bescherming behoeven.

In het geval van aanvraag van een kapvergunning voor bijzondere bomen wordt standaard een openbare voorbereidingsprocedure gehanteerd, dat wil o.a. zeggen dat de aanvraag inclusief motivatie ter inzage ligt op het gemeentehuis.

Het concept is besproken met medewerkers van de gemeente Warnsveld; zij hebben zich er akkoord mee verklaard. Inmiddels is de nieuwe Kapverordening begin oktober aangenomen door het college van B&W en op maandag 25 oktober behandeld in de gemeenteraad; een amendement van de VVD tot wijziging is afgewezen, zodat de Kapverordening is aangenomen!

In januari 2005 zal de verordening van kracht worden in de nieuwe gemeente.

Al met al is de Bomenstichting zeer blij met deze nieuwe Kapverordening, die naar onze overtuiging een veel betere bescherming van de bomen in Zutphen en Warnsveld zal opleveren!

Jeroen Philippona

Even voorstellen ... Marié Fels

Ik woon al geruime tijd in Zutphen en hou erg van de combinatie van het oude historische centrum en de mooie groene omgeving. Ik maak me zorgen over de sterke groei van deze stad, het autoverkeer en de mate waarin 'het groen' hieraan wordt opgeofferd.

Een paar jaar geleden ben ik politiek actief geworden als gemeenteraadslid in de fractie van de Stadspartij. De politiek valt me niet mee; ik vind het bijvoorbeeld erg demotiverend om samen te moeten werken met een gemeentelijke bureaucratische organisatie, waar ieder initiatief wordt

gesmoord in langdurige formele procedures. Deze maand zijn er weer gemeentelijke verkiezingen en stop ik met het raadswerk – ik blijf wel bestuurslid van de Stadspartij – en blijft er tijd over voor iets anders.

Ik ben al enige tijd donateur van de bomenstichting en ben blij dat er nu tegenwicht wordt geboden aan de gemeente, die naar mijn mening niet goed genoeg zorgt voor de bomen en het andere groen.

De afgelopen raadsperiode kreeg ik de indruk dat je als burger, of als organisatie, soms meer invloed hebt

dan als politieke partij. Ik heb weinig verstand van bomen – ik werk in de geestelijke gezondheidszorg – maar met de liefde ervoor zit het wel goed. De rest valt volgens mij wel bij te leren.

Het liefst doe ik voorlopig iets concreets met bomen want een bestuursfunctie ambieer ik op dit moment niet sterk en educatieve

taken liggen me niet erg en laat ik graag aan anderen over.

Voorlopig is afgesproken dat ik met Paul mee ga lopen om de kapvergunningen te beoordelen en deel uit ga maken van de Mars-werkgroep, waar de bomenstichting meepraat over herinrichting van industrieterrein de Mars.

Marié Fels

Kapvergunningen en hoe wij daarmee omgaan

*Als lid van het bestuur van de Bomenstichting Zutphen e.o. heb ik de taak op mij genomen om de bomen welke vermeldt staan in de Zutphense Koerier onder het kopje **Kapvergunningen**, te schouwen. Indien er bomen op de nominatie om te kappen staan die ons inziens behouden moeten kunnen worden, vragen wij de gemeenteopzichter om toelichting en uitleg van het besluit en gaan al dan niet in beroep tegen de voorgenomen kap.*

Nu heeft u als burger van de stad Zutphen vanaf de maanden maart/april/mei de commotie kunnen lezen welke ontstaan is door het veelvuldig kappen van bomen door de gemeente op haar grondgebied. Er zijn over die kapvergunningen en uitvoering daarvan zeer veel boze reacties ontstaan bij de Zutphense

gemeenschap, hetgeen zeer terecht is.

Naar aanleiding daarvan zijn wij, als Zutphense bomenstichting, medio april door de gemeente op de hoogte gebracht van het door hun uitbestede VTA onderzoek – vergelijkbaar met APK keuring bomen.

Het VTA (*Visual Tree Assessment*) onderzoek is in de negentiger jaren geïntroduceerd door Dr. Mattheck. Het staat voor een wijze van onderzoek naar stabiliteit en veiligheid van bomen. Bij dit systeem wordt er van uitgegaan dat elke boom zijn eigen lichaamstaal spreekt. Het VTA onderzoek is altijd en uitsluitend indicatief. Als er geen symptomen zijn die aanleiding geven tot twijfels, dan kan worden aangenomen dat de boom veilig is. Een 100% veilige boom bestaat niet. Bomen zijn en blijven

natuurlijke organismen en de natuur laat zich niet altijd voorspellen. Deze toelichting acht ik van belang om u enig inzicht te geven in wat zo'n onderzoek behelst. De resultaten er van hebben in de Zutphense Koerier gestaan met een toelichting van de betreffende Opzichter Stadsbeheer. Ik zal kort samenvatten hoe de uitkomst er van tot stand komt: op het grondgebied van Zutphen staan ca. 14.000 bomen en het onderzoek ervan heeft uitgewezen dat er, volgens de normering van het VTA, slechts 1,63% (228 bomen) als een bedreiging van de veiligheid van burger en verkeer wordt gezien. Voor de helft van deze 228 bomen is in de maanden juni, juli en augustus een kapvergunning aangevraagd. Wij hebben deze kapvergunningen bekeken en voor circa 100 bomen aanvaard.

Het is begrijpelijk dat de gemeente met haar aansprakelijkheid voor schade en letsel de veiligheid voorop stelt. Alleen betreuren wij het ten zeerste dat er bij de vergunde bomen niet gezocht is naar een alternatief, zoals het verwijderen van afgescheurde takken, het bestrijden van schimmels en indien nodig ingrepen verrichten in het kroon oppervlak, enz. Ook viel ons op dat er naar verhouding weinig herplant plaats vindt.

Bomen worden daardoor in onze ogen te veel als een gebruiksvoorwerp of sta-in-de-weg gezien. Wij moeten ons dan ook blijven inzetten voor het behoud van bomen, waar ze ook staan.

Paul Koopman

Kap aan de Vierakkersestraatweg 4

De Zutphense Bomenstichting heeft een bezwaarschrift ingediend tegen de kapvergunning voor het kappen van alle bomen op het perceel Vierakkersestraatweg 4 te Zutphen. Dit perceel is ongeveer 5200 m² groot en ligt aan de uiterste rand van het industriegebied Revelhorst III. Het aansluitende agrarische gebied valt binnen de begrenzing van het STUIT-gebied ten zuiden van de N314 en heeft de kenmerken van een

kampenlandschap, dat wil zeggen bolligende akkers.

In de plannen van het Stuitgebied wordt het 'buitengebied' door middel van een groengordel van bomen en struiken gescheiden van het industriegebied. Dit sluit bovendien aan bij het advies van de provincie om industriegebieden in te pakken in (volumineuze) groengordels.

In het Plan van Aanpak Uitvoering Stedelijk Uitloopgebied Warnsveld-Zutphen, versie april 2004, staat op bladzijde 8 dat de grens met de Revelhorst op zorgvuldige wijze moet worden vormgegeven: "Een groene inrichting heeft meerwaarde indien zij niet alleen als 'schaamgroen voor de lelijke gebouwen' wordt vormgegeven, maar ook een functie vervult in de ecologische verbinding tussen de Vierakkerselaak en de groene zone rond 't Meijerink, alsmede in de geleiding van recreanten van parkeergelegenheden op het bedrijventerrein naar het Stuitgebied en in de representativiteit van het bedrijventerrein".

Eenvoudig gezegd: een groenzone levert zowel meerwaarde aan het industriegebied als aan de recreatieve en ecologische doeleinden van het Stuitgebied. Bovendien ligt het perceel in het verlengde van de zichtas van de Lansinkweg en vormt daardoor een groene, visuele afsluiting van deze weg met het industriegebied.

Volgens de inventarisatie door de Dienst Stadswerk staan op het onderhavige perceel 64 loofbomen met als uitschieters een Walnoot met een doorsnede van 60 cm; een Plataan, een Esdoorn, twee Wilgen, vijf Lindes en vier Eiken met ieder een doorsnede van 35 cm. Het kappen van deze bomen is eeuwig zonde en een enorme kapitaalvernietiging van

natuurlijke waarden! De, als herplantplicht, nieuw te planten Veldesdoorns doen er zeker 40 jaar over om een stamdiameter te bereiken, die hiermee te vergelijken is. Bovendien komen deze bomen langs een aan te leggen fietsroute te staan die haaks aansluit op de Vierakkersestraatweg en dus geen 'zicht'afsluiting vormt voor de Lansinkweg.

Daarnaast heeft de totale begroeiing naast een (vrij geringe) economische waarde ook een grote ecologische en educatieve waarde. Daarom zijn wij van mening dat totale kap van alle bomen niet mag plaatsvinden.

Tijdens de hoorzitting was een van de leden van de commissie op onze hand en hield een vurig pleidooi voor het tijdig inventariseren van waardevolle historische en groene elementen en het vastleggen daarvan op de plantekeningen. Hij noemde in dit verband de onzorgvuldigheid in deze van de Nederlandse overheden in het algemeen bij het opstellen van inrichtingsplannen en het uitvoeren van infrastructurele werken. Daarop inhakend hebben wij aangedrongen om in ieder geval de bomen in de directe omgeving van het huis en alle bomen met een stamdiameter van 35 cm en meer te sparen.

Joost Klerks

Herinrichting Stationsplein

Het Stationsplein blijft een functie als doorgaande weg behouden, vooral in verband met de bereikbaarheid van het NS-station. Wel zal de inrichting veranderen: er komt een kantoorgebouw op NS-grond, ter plaatse van het huidige NS-parkeerterrein; het busstation wordt ingericht met opstelperrons naast elkaar in plaats van achter elkaar; er komt een halfondergrondse rijwielstalling voor de stationsingang en tussen deze rijwielstalling en het ING-kantoor komt 'kort'parkeren voor brengen en afhalen en voor taxi's.

De Zutphense Bomenstichting, bij monde van Joost Klerks en Paul Koopman, praat mee in de begeleidingsgroep om te zorgen dat er zoveel mogelijk groen, in de vorm van bomen, in het plan wordt opgenomen.

De huidige stand van zaken is dat het Stationsplein vanaf het kruispunt bij de IJsselbrug tot aan de Nieuwstad aan weerszijden van de hoofdrijbaan zoveel mogelijk en waar de ruimte het toelaat, een aaneensluitende bomenrij krijgt. Aan de kant van de stationstoegang en de verdiepte rijwielstalling wordt deze bomenrij onderbroken. Het zelfde geldt voor een laad- en losplaats van de C1000-vestiging tegenover de ING-bank. Bij de flat- en boven-woningen wordt rekening gehouden met de raamindeling van de woningen: geen boom(kruin) voor de woonkamer-ramen en ingangen.

De Stationsstraat wordt bestemd tot een voetgangers- en (brom)fietsgebied; er komen in de as van de ruimte blokken van 2 x 3 bomen tot aan de Overwelving. Het soort bomen is nog niet bekend; ze zijn van gemiddelde hoogte, langs het Stationsplein zuilvormig, in de Stationsstraat met een bolvormige kroon, zodat de blokken van 6 bomen een aaneengesloten kruin krijgen. Van de reeds bestaande bomen blijven alleen de bomen rond de ING-bank overeind; de rest moet helaas sneuvelen of wordt zoveel mogelijk binnen het plangebied als elders in de stad herplant. Drie verplantbare esdoorns worden naar het gras-driehoekje voor het Shellstation verplaatst. In de Berkelpoortstraat en de Looierstraat komen geen bomen; de ruimte naast de rijbaan is nodig voor parkeerplaatsen voor de bewoners van de aanliggende flats.

De verhoogde toegang van het station moet een open pleinstructuur krijgen; de beplanting in de twee trapeziumvormige bakken zal dan ook laag blijven. De Bomenstichting denkt dat dit een saai beeld zal opleveren en is voorstander van een wat hogere begroeiing in de vorm van heesters en/of laag blijvende boombeplanting. De beplanting langs de Molengracht wordt zoveel mogelijk gespaard; ter plekke van de parkeerplaatsen op het meest westelijke gedeelte van de Molengracht (richting IJsselbrug)

worden verplaatsbare bomen uit het plangebied herplant.

Al met al sneuvelen er bomen, maar daar tegenover komen er veel meer bomen terug: ongeveer 80 stuks.
Elfrie Cranen van de gemeente

Zutphen heeft beloofd zich sterk te maken voor het behoud van zoveel mogelijk bomen en het planten van een zo groot mogelijk aantal nieuwe bomen.

Joost Klerks

De Populieren

Aan de tegenwoordig doodlopende Weg naar Vierakker, niet ver van de Joodse begraafplaats buiten de stad, stonden 24 reusachtige populieren.

Het waren de laatste restanten van een ooit lommerrijke laan die eeuwenlang van Zutphen naar het zuiden voerde. De boereneconomie van het ancien régime en generaties klompenmakers hielden met herplant het landschap in stand.

Over de dijk trok ooit de ruitery van Alva, later gevolgd door de troepen van Philip Sidney, prins Maurits, Napoleon en Montgomery, terwijl er in vreedestijd marskramers, boeren, zigeuners en hannekemaaiers voorbijkwamen.

Halverwege de vorige eeuw bedacht iemand achter een tekentafel dat de weg er wel lang genoeg gelegen had. Voor het moderne autoverkeer kon de dijk geen functie meer hebben. Er werd dwars door de laan een overstortbassin gegraven, en wat verderop werd een landschap van knotwilgen en hagen omgeploegd om er een nieuwe woonwijk te bouwen. In die wijk – de Moesmate geheten – is

geen spoor meer van de oude landweg te vinden.

Wel op de plek bij het genoemde bassin: een diepzwarte vijver, waar geen vis wil happen en een verbannen koningszwaan zijn toevluchtoord vond. Er ligt daar een steen, die omstreeks 1890 nog witgekalkt moet zijn geweest, waarop vaag leesbaar de donkere letters: RUYTERDIJCK. Misschien is op oude kaarten deze naam nog te vinden.

De poel die door de weg gegraven is, is inmiddels omzoomd door weelderige plantengroei, zoals iemand eens in een gedicht schreef: een graf met varens en netels omkringd.

Waar eens de boeren uit Vorden en Wichmond met hun karren voorbij ratelden, op weg naar de Zutphense markt, stonden de laatste jaren nog die 24 enorme bomen. Door hun symmetrische opstelling was het of je daar een kathedraal binnentrad. Het zonlicht door het lichtgroene bladerdak toverde rondom een twinkeling van schoonheid.

Wandelend in deze verstilde uithoek van de wereld heb ik, wetend hoe elders veel van waarde gesloopt en vernield werd, gehoopt dat men tenminste deze plek zou vergeten, -ja dat het opperwezen als hij nog een greintje spirit had, zich over dit hoekje van de aarde zou ontfermen.

Maar op een mooie voorjaarsdag in het jaar 2002 zijn de majestueuze populieren dan toch geveld.

Neil Young's 'Knocking on heavens door' ver klinkend uit een ghettoblaster, vermengd met

Mattheuspassie en de gloeiende zang van Lydia Mayurka konden de gierende motorzagen niet overstemmen.

Zoals een stripverhaal en ook een passieverhaal meestal een happy end hebben, zo ook hier: nieuw leven, er heeft herplant plaats gehad.

Op de oude, historische plek staat nu een onwennige rij nog spichtige eiken en linden. Zij weten van niets.

Scipio Hamming

Bomenstichting Zutphen en omstreken

Gironummer: 9313440

Secretariaat

Berkelsingel 70

7201 BM Zutphen

Tel: 0575-540982

E-mail: info@bomenstichtingzutphen.nl

Website: www.bomenstichtingzutphen.nl